

Naschrift:

In verband met het dertigjarig bestaan van het Project Zeearend van de Zweedse natuurbeschermingsorganisatie Swedish Society for Nature Conservation (SNF) werd van 13 tot 17 september 2000 het internationaal symposium Sea Eagle 2000 georganiseerd in Björkö. De doelstelling was om zeearenden-experts uit verscheidene landen bijeen te brengen voor het uitwisselen van de nieuwste informatie en inzichten betreffende de biologie en het beheer van de Zeearend. Bijna zestig zeearenddeskundigen uit achttien landen woonden het symposium bij. Er werden vijftig lezingen gehouden over een breed scala van onderwerpen. Er was veel aandacht voor de diverse landenoverzichten betreffende populatiestatus en -trend, genetisch onderzoek in verband met verwantschap tussen verschillende deelpopulaties, voedselbiologie en risico's voor vergiftiging, beschermingsmaatregelen en uitzetexperimenten. Tijdens het congres werden acht resoluties aangenomen die alle betrekking hadden op bescherming en beheer van de populatie en hieronder worden vermeld:

Resolutie 1: Aangezien de Zeearend een van de eerste soorten was die ons attendeerde op de problemen met persistente bestrijdingsmiddelen en gelet op het feit dat de soort al ruim veertig jaar een gevoelige graadmeter is gebleken voor de milieukwaliteit, wordt met klem geadviseerd de Zeearend als indicator op te nemen, c.q. te handhaven in de internationale en nationale milieu monitoring programma's.

Resolutie 2: Loodvergiftiging door het verorberen van loodmunitie in aangeschoten prooidieren vormt een ernstige bedreiging voor roofdieren en aaseters, waaronder de Zeearend. Daarom wordt er sterk op aangedrongen alle loodmunitie te verbieden en niet-toxische alternatieven voor te schrijven.

Resolutie 3: Loodvergiftiging vormt een serieuze bedreiging voor het voortbestaan van de Stellers Zeearend. Deze arenden broeden in het verre oosten van Rusland maar komen in hun overwinteringsgebieden in Japan in aanraking met lood ammunitie. Er wordt op aangedrongen dat de Japanse regering snel maatregelen neemt om deze sterk bedreigde soort te behoeden voor een catastrofale afname.

Resolutie 4: De broedgebieden van de Stellers Zeearend zijn recentelijk met grootschalige oliewinning geconfronteerd. Dat stelt de populatie aan extra gevaren voor verstoring, vervuiling en vergiftiging bloot. Het is noodzakelijk dat de betrokken oliemaatschappijen alles in het werk stellen om deze sterk bedreigde soort te beschermen. Daarbij kan worden gedacht aan milieu-effect studies, populatiemonitoring en het opstellen van beschermingsplannen.

Resolutie 5: Hoewel de ontwikkeling van windenergie alle steun verdient, moet wel met beleid naar toekomstige locaties worden omgezien. Het wordt sterk ontraden windturbineparken aan te leggen in gebieden die een grote nationale of internationale betekenis hebben als broed-, doortrek- of overwinteringsgebied voor Zeearenden.

Resolutie 6: Als vervolg op resolutie 5 wordt er dringend op aangedrongen voor de geplande windturbineparken in het Noorse Smöla en het Zweedse Forsmark om te zien naar alternatieve locaties.

Resolutie 7: Er wordt tevens sterk op aangedrongen in alle landen waar Zeearenden broeden beschermingszones rond de nestplaatsen in te stellen, om daarmee de verstoring van broedgevallen te minimaliseren. Deze maatregel moet niet alleen van toepassing zijn in natuurgebieden maar ook in productiebossen.

Resolutie 8: Hoewel het verheugend is te constateren dat de zeearendenpopulatie zich in zijn huidige Europese kerngebieden heeft hersteld, blijft een punt van zorg dat de soort nog steeds is bedreigd of afwezig is in diverse andere landen. Er zijn effectieve beschermingsmaatregelen nodig om de Zeearend op het oude peil terug te krijgen in een groot deel van zijn vroegere verspreidingsgebied.

Stockholm, 16 november 2000.

■ Swedish Society for Nature Conservation (SNF), Project Sea Eagle, Björn Helander, (projectleider).